

Steilneset, Vardø

Statens vegvesen har i samarbeid med statlige, regionale og lokale aktører, utviklet Steilneset til et spennende besøksmål langs Nasjonal turistveg Varanger.

Steilnest representerer dermed en framtidig verdi for næringsliv og bosetting i Vardø og Finnmark.

www.nasjoaleturistveger.no
www.vegvesen.no/nasjoaleturistveger

Statens vegvesen

Nasjonale turistveger
National Tourist Routes in Norway

Tekst: Per Ritzler. Foto: Guri Dahl. Design: Jnd.no

Åpning
Steilneset Minnested
23. juni 2011

Kunstneren

Louise Bourgeois (1911-2010) er regnet som en av vår tids viktigste kunstnere. Hun ble født i Paris, og flyttet til New York 1938. Hun fikk sitt internasjonale gjennombrudd først da hun var rundt 70 år. Bourgeois arbeidet med ulike teknikker i flere medier og vekslet mellom abstrakt og figurativt språk. I sine skulpturer bruker hun forskjellige materialer som glass, stein, bronse og tekstil.

De siste årene har Bourgeois' kunst vært å se i store retrospektive utstillinger i London, Paris, New York, Washington og Los Angeles. Arbeidet i Vardø ble en av Louise Bourgeois' siste store installasjoner.

Arkitekten

I sine bygg utforsker **Peter Zumthor** (f. 1943) rom og materialers struktur og sanselige kvaliteter. Hans arbeider har brakt ham stor internasjonal anerkjennelse. Zumthor bruker hovedsakelig et minimalistisk formspråk og hans verk utstråler en sjelden poetisk sanselighet i bruken av materialer, flater og rom.

Zumthors arbeider er forholdsvis lite dokumentert; hans filosofi er at arkitektur først og fremst skal oppleves i form av direkte møter. Zumthor ble tildelt Pritzker-prisen i 2009, den mest prestisjetunge utmerkelsen for arkitekter. Han bor og arbeider i Haldenstein i Sveits.

Historikeren

Tekstene til utstillingen i minnehallen på Steilneset er skrevet av **Liv Helene Willumsen** (f. 1948) med utgangspunkt i rettsprotokollene fra 1600-tallet. Willumsen er førsteamanuensis i historie ved Institutt for historie og religionsvitenskap ved Universitetet i Tromsø.

Willumsen er landets fremste ekspert på trolldomsprosessene i Finnmark etter å ha forsket på disse i flere tiår og med en doktorgrad om emnet. Willumsen har gitt ut flere bøker om trolldomsprosessene i Finnmark, nylig et større verk på norsk og engelsk, som inneholder originalkildene til prosessene.

Steilneset

Minnedet i Vardø for ofrene under trolldomsprosessene

Hekseforfølgelser begynte å spre seg i store deler av Europa ved slutten av 1500-tallet. Vardø er det sted i Norge der flest mennesker ble dømt for trolldom og brent på bål. Mellom 1600 og 1692 ble 135 personer i Finnmark anklaget for trolldomsutøvelse. 91 av disse ble dømt og henrettet.

Med trolldomsprosessene som utgangspunkt tok Finnmark fylkeskommune som en del av arbeidet med tusenårsstedet i 2000 initiativ til å reise et minnesmerke for å markere overgrepene. En komité med representanter fra Vardø kommune, Finnmark fylkeskommune, Varanger museum og Statens vegvesen ble nedsatt for å videreutvikle ideen. Resultatet er Steilneset minnested, realisert gjennom den statlige satsingen på turistattraksjonen Nasjonale turistveger, der riksvegen i Varanger inngår som en av atten utvalgte strekninger i Norge.

Historien formidles gjennom utdrag av historiske kilder, samt kunst og arkitektur med internasjonalt format, i et unikt samarbeid mellom billedkunstneren Louise Bourgeois og arkitekten Peter Zumthor.

Program

Kl 11.00 - 12.15 Steilneset Minnested, åpningsseremoni

Medvirkende;
HM Dronning Sonja
Ordfører Vardø, Rolf Einar Mortensen
Fylkesordfører Runar Sjøstad
Arkitekt Peter Zumthor
Samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa
1.- 5. trinn Vardø Skole.
Trompetist Arve Henriksen

Kl. 12.30 - 16.15 Vardøhus Festning

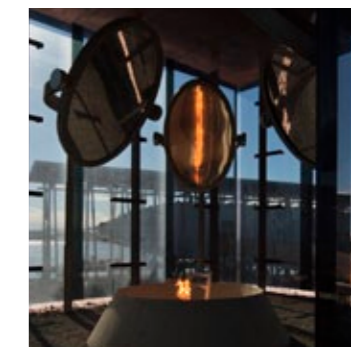
Medvirkende;
Konferansier: Kommandant Åge-Leif Goddø
Steilneset og historien, v. Monica Dahl
Elin Kåven, (Såmpi Music Artist 2010)
First Impression, (Mufistar 2010)
Innslag fra Vardø Kulturskole og Vardø skole
Gratis servering: Fiskesuppe. Kaffe og kake.
HM Dronningen kommer på besøk til Vardøhus festning kl 16.15

Kl 15.00 - 16.00 Vardø Kirke

Medvirkende; Prost Stein Ovesen
Musikere Marit Karlen, Asbjørn Rud og Marianne Halmrast
Åpningsforelesing ved Sturla Stålsett, Kirkens Bymisjon

Kl 17.00 - 20.00 Dampskipkaia

HM Dronningen forlater Vardø med båt
St. Hans feiring ved Dampskipkaia

Bourgeois' bidrag består av en stol med fem gassflammer som speiles i syv ovale speil plassert i en sirkel rundt stolen. Kunstverket er plassert i et eget bygg av glass og stål utformet av

arkitekt Peter Zumthor. Hans bidrag omfatter også en 125 meter lang bygning med ett lyssatt vindu for hvert av ofrene som ble henrettet i Finnmark. Minnestedet er lokalisert i nærheten av det antatte åstedet for henrettelsene.

Historikeren Liv Helene Willumsen gir gjennom sin forskning i historiske rettsprotokoller et innblikk i de 91 dømte og henrettedes skjebner ved en individuell minneplakett hvor ofrene er navngitt.